

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/2898

**ÇOK ACILE
SÜRELİ**

Sayı : B.13.SGB.0-12.00-00/7-2898/1109
Konu : Yazılı Soru Önergesi

12 Mart 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17/04/2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-5204 sayılı yazınız.

Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL'e ait 7/2898 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK : 1 yazı

ADANA MİLLETVEKİLİ HULUSİ GÜVEL'İN 7/2898 ESAS NO'LU YAZILI SORU
ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

16 yaşını doldurmuş hizmetli akdine dayalı (ücretli) çalışan bir kişinin asgari ücret aldığı (brüt asgari ücret miktarı 608,40-YTL) varsayımı ile (% 20 ölüm, malullük ve yaşlılık sigortası, % 11 hastalık sigortası, % 2,5 iş kazası ve meslek hastalığı sigortası ve % 3 işsizlik sigortası olarak toplam) prim oranının % 36,5 ve ödenmesi gereken aylık prim miktarı veya kayıt dışı istihdam açısından prim kaybı $(608,40 \times 0,36,5 =)$ **222,06.-YTL**,

16 yaşını doldurmamış hizmetli akdine dayalı (ücretli) çalışan bir kişinin asgari ücret aldığı (asgari ücret miktarı 515,40-YTL) varsayımı ile (% 20 ölüm, malullük ve yaşlılık sigortası, % 11 hastalık sigortası, % 2,5 iş kazası ve meslek hastalığı sigortası ve % 3 işsizlik sigortası olarak toplam) prim oranının % 36,5 ve ödenmesi gereken aylık prim miktarı veya kayıt dışı istihdam açısından prim kaybı $(515,40 \times 0,36,5 = 188,12 + 0,93.-YTL$ İşçi Payı Farkı + 1,86.-YTL İşveren Payı Farkı) **190,91.-YTL**,

olarak ortaya çıkmaktadır.

Yapılan araştırmalarda ve herkesçe kabul edilen kayıt dışı istihdamın nedenleri arasında; "istihdamla ilgili yükümlülüklerin fazlalığı", "çalışanların sosyal güvenlik sistemine bakış açıları", "çalışma ilişkilerinde meydana gelen değişmeler", "kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyon ve bilgi eksikliği" ve en önemlisi "çalışanların bilgi ve bilinç eksikliği" sayılmaktadır.

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'nda Müfettişler dışında 2005 yılı Ekim ayından itibaren taşra ünitelerinde yerinden denetim yapma amacıyla istihdam edilen Sosyal Güvenlik Kontrol Memurlarınca yapılan denetimler sonucunda 2005/Ekim-2007/Aralık döneminde 14.279 tescilsiz işyeri tespit edilmiş ve bu denetimlerle 7.050.390.-YTL prim ve 57.941.343.-YTL idari para cezası tahakkuk ettirilmiştir.

Adana İl'inde ise, yine Sosyal Güvenlik Kontrol Memurlarınca 2005/Ekim-2007/Aralık döneminde yapılan denetimler sonucunda 259 tescilsiz işyeri tespit edilmiş ve bu denetimlerle 586.155,59.-YTL prim ve 2.272.391,66.-YTL idari para cezası tahakkuku yapılmıştır.

Bakanlığımızca hazırlanan "Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele (KADİM) Projesi" 04/10/2006 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Başbakanlık Genelgesi ile yürürlüğe konulmuştur. KADİM Projesi; Türkiye'de çalışan çocuklar başta olmak üzere kayıt dışı istihdama ve yabancı kaçak işçi istihdamına neden olan faktörlerin ortadan kaldırılarak kayıtlı istihdama geçişe katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Sayın Bakanımızın başkanlığında ilgili kurum temsilcilerinden oluşan Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele Koordinasyon Kurulu kurulmuş ve bilgilendirme ve bilinçlendirme amacıyla broşür ve afiş bastırılmış ve ülke geneline dağıtılmış ve de Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele Projesi kitap haline getirilmiştir. Söz konusu çalışmalar kapsamında, 2006 yılı Ekim ayından itibaren her İlde, Valiliklerin koordinasyonunda oluşturulan çalışma grupları ile işyerleri ziyaret edilerek kayıt dışı istihdam konusunda bilinçlendirme ziyaretleri yapılmaya başlanmıştır. Bu ziyaretler sonucunda 2006/Ekim-2007/Aralık arasındaki 15 aylık sürede; 189.567 işyeri, 731.875 çalışan denetlenmiş, ve yapılan denetimlerde; 43.806 kişinin (352'si yabancı) kayıt dışı çalıştığı tespit edilerek kayıt altına alınmıştır. Ayrıca, Proje kapsamında 95.594 kişiye bilgilendirme ve bilinçlendirme amaçlı eğitim verilmiştir.

Ülkemizde gerçekleştirilen ekonomik faaliyetlerin neticesinde ve KADİM Projesi çerçevesinde yapılan faaliyetler sonucunda kayıt dışı istihdam konusunda ülke düzeyinde önemli sonuçlara ulaşılmıştır. 2002 yılında SSK'ya bağlı zorunlu sigortalı sayısı 5.223.283 kişi iken 2007 yılı Aralık ayında bu sayı 8.497.824 kişiye ulaşmıştır. Belirtilen dönemde sigortalı sayısındaki artış oranı %62 olarak gerçekleşmiştir. 2002 yılında kayıt dışı istihdam oranı %52,1 iken, 2007 yılı hane halkı işgücü anketine göre bu oran 46,9'a düşmüştür.

PROJENİN GELECEK DÖNEMDEKİ FAALİYETLERİ

- Bilgilendirme, bilinçlendirme ve eğitim faaliyetlerine devam edilecektir,
  - Projenin tanınırlılığını artırmak amacıyla görsel medya araçlarına ağırlık verilecektir,
  - Kayıt dışı istihdamın yoğun olduğu sektörlerde denetimlerin uygulanmasına devam edilecektir,
  - Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele Koordinasyon Kurulunun üçüncü toplantısı yapılacaktır,
  - Denetim grupları ve Valiliklerin faaliyetleri izlenecek ve değerlendirilecektir,
- Proje takvimi uyarınca yapılacak diğer faaliye

